

Opgave 5 Voetbaljournalistiek

Bij deze opgave hoort tekst 7.

Inleiding

In de zomer van 2015 kwam Martijn Krabbendam, redacteur van Voetbal International, in het nieuws omdat de spelers van Feyenoord niet langer met hem wilden samenwerken. Voor NRC Handelsblad was dit incident aanleiding voor een onderzoek naar de onafhankelijkheid van de voetbaljournalistiek. In augustus 2016 publiceerde de krant een artikel over de resultaten van dit onderzoek, met als titel 'De tien plagen van de voetbaljournalistiek'. Met plagen worden hier ontwikkelingen bedoeld die onafhankelijke voetbaljournalistiek bemoeilijken.

Tekst 7 is een sterk ingekorte versie van het artikel in NRC Handelsblad, waarin twee van de tien plagen aan de orde komen.

Lees de regels 1 tot en met 31 van tekst 7.

Massamedia vervullen verschillende functies voor de samenleving, waaronder de informatiefunctie. Deze omvat onder andere de controle-/waakhondfunctie.

- 2p **23** Geef een omschrijving van de controle-/waakhondfunctie en leg vervolgens uit wat het verband is tussen deze functie en het beëindigen van de samenwerking tussen Feyenoord en Krabbendam.

Lees de regels 32 tot en met 69 van tekst 7.

In de eerste 'plaag' die besproken wordt, is de werking van de neerwaartse oplagespiraal te herkennen. Deze neerwaartse oplagespiraal begint met een lage oplage en eindigt met een nog lagere oplage.

- 2p **24** Geef de twee tussenliggende stappen van de (neerwaartse) oplagespiraal en onderbouw elk van beide stappen met een passend citaat uit de regels 32 tot en met 69 van tekst 7.

Ontwikkelingen zoals beschreven in tekst 7 zetten de objectiviteit van de voetbaljournalistiek onder druk. Volledig objectieve verslaggeving is echter, ook zonder deze ontwikkelingen, onmogelijk.

- 2p **25** Leg uit dat volledig objectieve verslaggeving een onbereikbaar ideaal is. Begin je antwoord met een omschrijving van het begrip referentiekader.

Lees de regels 70 tot en met 99 van tekst 7.

De handelwijze van voetbalclubs zoals beschreven in de regels 70 tot en met 99 van tekst 7, heeft te maken met wat binnen de communicatiewetenschap een 'mediaframe' genoemd wordt.

- 2p **26**
- Geef een omschrijving van het begrip mediaframe.
 - Leg uit met behulp van een gegeven uit de regels 70 tot en met 99 van tekst 7 wat het verband is tussen de handelwijze van de voetbalclubs en het begrip mediaframe.

Zie de regels 70 tot en met 99 van tekst 7.

Hoewel volledige objectiviteit onmogelijk is, wordt van journalisten verwacht dat zij bepaalde journalistieke normen in acht nemen om de objectiviteit van hun berichtgeving te bevorderen.

- 2p **27** Leg uit welke journalistieke norm, zoals toegepast door de schrijver van tekst 7, te herkennen is in de regels 70 tot en met 99 van tekst 7.

Opgave 5 Voetbaljournalistiek

tekst 7

De tien plagen van de voetbaljournalistiek

De voetbaljournalist heeft een ongemakkelijke verhouding met zijn onderwerp. Voor de start van het nieuwe eredivisieseizoen duikt NRC
5 in de wereld van de voetbaljournalistiek. Van onafhankelijke verslaggeving is nauwelijks meer sprake.

Martijn Krabbendam is redacteur van
10 Voetbal International (VI), het grootste voetbalweekblad van Nederland. Hij is VI's vaste volger van Feyenoord en het Nederlands elftal.

15 In de zomer van 2015 is Martijn Krabbendam zelf nieuws. In het trainingskamp in Tirol hebben aanvoerder Dirk Kuijt en zijn collega's besloten dat zij niet langer
20 met Krabbendam willen werken: hij zou slordig zijn, afspraken schenden en interviews niet aanpassen. Feyenoord vindt hem maar lastig. Zo blijft Krabbendam maar schrijven
25 over een mislukte miljoenentransfer van middenvelder Jonathan de Guzman – de schuld van directeur Gudde, herhaalt Krabbendam steeds, tot ergernis van Feyenoord. Een
30 boycot? In de Nederlandse journalistiek?

Op het eerste gezicht lijkt de maatregel van Feyenoord een conflict in de marge van het Nederlandse
35 voetbal. Niets om je druk over te maken, nu de eredivisie deze week weer begint. Maar nader onderzoek

naar de zaak-Krabbendam – tijdens het afgelopen seizoen – leert dat de
40 voetbaljournalistiek onder druk staat. (...) Hoe komt dat? Wat zegt de zaak-Krabbendam over de voetbaljournalistiek in Nederland?

In de aanloop naar het nieuwe
45 eredivisieseizoen zetten we de tien plagen van de voetbaljournalistiek op een rij.

Kranten hebben minder geld voor voetbaljournalisten

50 De dagbladen zien hun inkomsten al jaren afnemen. In 2015 daalde hun gezamenlijke omzet naar 887 miljoen euro (3 procent minder dan in 2014). Ook de tv-zenders verdienen minder,
55 want adverteerders volgen de jeugd, die liever online kijkt. Dat betekent dus ook: minder geld om verslag te doen van de eredivisie, het EK voetbal, of de Olympische Spelen in
60 Rio. "Nieuwsredacties moeten meer doen met minder mensen", zegt Marina Witte (Nederlandse Sport Pers, NSP). "Zo dreigt het werk oppervlakkiger te worden. Kranten
65 zetten vaker freelancers in, maar die hebben geen belang bij het stellen van kritische vragen. Als een club niet meer met hen wil werken, zijn zij hun broodwinning kwijt."

70 **Clubs eisen meer controle**

"Tien jaar geleden kon je een speler bellen, een stukje tikken en het in de krant zetten. Nu is het bij alle clubs gereguleerd. Volledig", zegt Sjoerd

75 Mossou (AD). “Ze willen altijd een
interview teruglezen en onder-
handelen altijd over de tekst.
Interviews vinden altijd plaats in de
perskamer. Onder de tl-balken. Dat
80 kun je bijna geen interview meer
noemen.”
Clubs als PSV en FC Bayern
München proberen open te zijn.
Maar, zegt Thijs Slegers, perschef
85 van PSV: “Iedere dag elke speler een
uur vrijmaken voor de media is
overdreven.” De media willen altijd

meer dan de clubs kunnen geven,
zegt perschef Brinkhuis (Ajax). “Ik
90 vergelijk het soms met kinderen. Die
willen ook altijd meer.”

Meer controle ziet Max van der Put
(Brabants Dagblad) ook na de wed-
strijd. “Spelers en trainers spreken af
95 hoe zij hun mening over de wedstrijd
naar buiten brengen. Als ik daarna
met spelers en trainers praat, hoor ik
letterlijk dezelfde woorden. Dan is de
lol er voor mij snel af.”

naar: NRC Handelsblad, 2 augustus 2016